

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบจำลองซีป (CIPP Model) เป็นกรอบความคิด ประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 828 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม 3 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 691 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.45 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 การประเมินด้านบริบท

1) จุดประสงค์ของหลักสูตร

ผลการประเมิน พบว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น จุดประสงค์ข้อ 5 และจุดประสงค์ข้อ 6 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2) โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

ผลการประเมิน พบว่า โครงสร้างและเนื้อหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมในแต่ละเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเนื้อหารายบท พบว่าทุกบทเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น บทที่ 9 เรื่องไชยเชษฐ์ และบทที่ 17 เรื่องพระยาจักรีทนต์สวดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในระดับปานกลาง

5.1.2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น

1) ความพร้อมและความเหมาะสมของครู

ผลการประเมิน พบว่า ครูผู้สอนมีความพร้อมในระดับปานกลางในเรื่องความการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอน การวางแผนการสอน ความสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติม การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2) ความพร้อมและคุณลักษณะของนักเรียน

ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีความพร้อมและคุณลักษณะที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3) ความพร้อมของเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการสอนและสถานที่เรียน

ผลการประเมิน พบว่า เอกสารประกอบหลักสูตรมีเพียงพอในระดับมาก ส่วนสื่อการสอน มีประสิทธิภาพและมีจำนวนเพียงพอในระดับปานกลาง และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.3 การประเมินด้านกระบวนการ

1) กระบวนการเรียนการสอน

ผลการประเมิน พบว่า กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลางในเรื่อง การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และสภาพแวดล้อม การสอนเน้นกระบวนการ 9 ขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลาที่กำหนด การจัดกระบวนการกลุ่ม การจัดให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ การใช้แผนภาพโครงเรื่องประกอบการสอนในแต่ละบท และการใช้เกมและเพลงเป็นสื่อช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความสามารถในการผลิตสื่อและการได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิต การใช้ และการซ่อมแซมสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2) การวัดและประเมินผล

จากผลการประเมินการวัดและประเมินผล พบว่าการวัดและประเมินผลครูปฏิบัติในระดับปานกลาง ในเรื่องการประเมินตามหลักการของความแตกต่างระหว่างบุคคล ทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุง การประเมินผลก่อนเรียนทุกครั้งที่ยื่นบทเรียนใหม่ การตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของนักเรียนก่อนทำการสอน การแจ้งจุดประสงค์ในแต่ละบทเรียนทุกครั้ง การทดสอบความรู้ในแต่ละบททุกครั้งก่อนทำการสอน และครูประสบปัญหาและอุปสรรคในการ

สร้างเครื่องมือวัดผลในระดับปานกลาง

3) การบริหารและการบริการหลักสูตร

การบริหารและการบริการหลักสูตร สอดคล้องความต้องการของครูผู้สอน
อยู่ในระดับปานกลาง

5.1.4 ด้านผลผลิต

ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรต้องการอยู่ใน
ระดับปานกลาง ส่วนค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในช่วง
คะแนน 65 - 75 เปอร์เซนต์

5.2 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไปในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

จากผลการวิจัยที่ได้นำเสนอไปแล้ว มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน หรือผู้ที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ยากเกินไป ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัย
และความสามารถของนักเรียน ไม่ควรคาดหวังสูงเกินไป ทำให้ครูไม่สามารถจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวได้

2. ควรมีการปรับปรุงอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทย ให้สอดคล้องกับ
เนื้อหา เนื่องจากครูส่วนใหญ่ประสบปัญหาสอนไม่ทันเวลาตามกำหนด เพราะ
เนื้อหามีมากเกินไป ควรเพิ่มเวลาเรียนหรือปรับเนื้อหาให้น้อยลง สำหรับเนื้อหา
ในหนังสือเรียน ควรมีคำอธิบายศัพท์ คำยากไว้ท้ายบทด้วย เพื่อความสะดวกของ
ครูผู้สอนและช่วยให้นักเรียนการอ่านดำเนินไปอย่างรวดเร็ว

3. ควรปรับปรุงความพร้อมของครู โดยจัดอบรมหลักสูตรปรับปรุงใหม่ให้
ทั่วถึง และมีการอบรมปีละหลายครั้ง เพื่อให้ครูเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิม และ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และจัดการอบรมเทคนิคการสอนต่างๆ การผลิตสื่อ
การใช้สื่อ และการซ่อมแซมสื่อ ตลอดจนการวัดและประเมินผลในวิชาภาษาไทย
โดยเฉพาะ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถให้ครู พร้อมทั้งมีเอกสารประกอบ
การอบรม เพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าและสามารถเผยแพร่ให้ทั่วถึงกันได้ และควรมีการ
ติดตามผลการอบรมทุกครั้ง โดยมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ และให้คำแนะนำ

เพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่หลักสูตรต้องการได้รวดเร็วขึ้น และควรใช้เวลานอกเวลาในการอบรม ตลอดจนมีค่าตอบแทนในการอบรม เพื่อไม่ให้สูญเสียเวลาเรียน และจูงใจให้ครูเข้ารับการอบรม

4. ควรจัดงบประมาณในการจัดหาวัสดุหลักสูตรให้โรงเรียนอย่างเพียงพอ และจัดส่งเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็น เช่น เทปเพลง ประกอบการสอน เทปทำนองเสนาะ ซึ่งครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความต้องการมาก เนื่องจากครูส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนจบเอกประถมศึกษา และเอกภาษาไทยโดยตรง อาจไม่มีความถนัดและความมั่นใจในการสอน จึงต้องการอุปกรณ์ช่วยสอน นอกจากนั้น ควรส่งมาให้ทันเวลาก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้ครูได้มีศึกษาก่อนนำไปใช้จริง

5. โรงเรียนควรจัดให้มีการปฐมนิเทศผู้ปกครอง ในวันเปิดภาคเรียนทุกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเอาใจใส่บุตร

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในระดับชั้นอื่นต่อไป

2. ควรมีการศึกษาปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ควรมีการศึกษาปัญหาเฉพาะด้าน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาในการใช้สื่อการสอนภาษาไทย เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในแต่ละด้าน